

Mirar-se sense judicis

Sembla evident que estem fets per a la relació. De fet, tota la nostra vida està entrellaçada de vincles. Però a vegades correm el risc de malmetre'ls amb judicis durs o superficials.

Al llarg de la història trobem múltiples imatges que ja formen part del llenguatge comú. Així, en la tradició antiga trobem una expressió molt coneguda que diu: “Per què mires la palla que hi ha a l'ull del teu germà i no t'adones de la biga que hi ha al teu?”¹; igualment proverbial és la imatge dels dos cabassos: un davant dels ulls, amb els defectes dels altres, que veiem fàcilment, i l'altre a l'esquena, amb els nostres propis defectes, que per tant ens costa reconèixer². O, com diu una dita xinesa, “l'home és cec als seus propis defectes, però té ulls d'àguila per als dels altres”.

Això no vol dir acceptar tot el que passa indiscriminadament. Davant la injustícia, la violència o l'abús no podem tancar els ulls. Cal comprometre's amb el canvi, començant per mirar-nos a nosaltres mateixos, escoltant amb sinceritat la pròpia consciència per descobrir què hem de millorar. Només així podrem preguntar-nos com ajudar concretament els altres, també amb consells i correccions.

Ens cal tenir “un altre punt de vista” que ofereixi una perspectiva diferent de la pròpia, enriquint la meua ‘veritat’ i ajudant-me a no caure en l'autoreferencialitat i en aquells errors de valoració que, en el fons, formen part de la nostra naturalesa humana.

Hi ha una paraula que pot semblar antiga, però que es va enriquint amb nous significats: *misericòrdia*, que hem de viure en primer lloc, cap a nosaltres mateixos i després cap als altres. De fet, només si som capaços d'acceptar i perdonar els nostres propis límits, podrem acollir les febleses i errors dels altres. És més, quan ens adonem que, inconscientment, ens sentim superiors i amb dret a jutjar, esdevé imprescindible estar disposats a fer “el primer pas” cap a l'altre per evitar deteriorar la relació.

Chiara Lubich explica a un grup de musulmans la seva experiència a la petita casa de Trento, on va començar la seva aventura amb les seves primeres companyes. No tot era senzill i no faltaven les incomprendions: *“No sempre era fàcil viure la radicalitat de l'amor. [...] Fins i tot entre nosaltres, en les nostres relacions, s'hi podia posar pols, i la unitat podia afeblir-se. Això passava, per exemple, quan ens adonàvem dels defectes i imperfeccions dels altres i els jutjàvem, de manera que el corrent d'amor recíproc es refredava. Per reaccionar a aquesta situació, un dia vam pensar que podríem fer un pacte entre nosaltres i el vam anomenar ‘pacte de misericòrdia’. Es va decidir que cada matí es veuria nova la persona que trobaríem – a casa, a l'escola, a la feina, etc. – sense recordar gens els seus defectes, cobrint-ho tot amb amor.”*³

Un veritable ‘mètode’ que val la pena posar en pràctica en els grups de treball, en la família i en les assemblees de qualsevol tipus.

¹ (Lc 6,41)

² Isop (μῦθοι), *Faules* (Fabulae)

³ C. Lubich, «El amor al prójimo», *Xerrada a un grup de musulmans*. Castel Gandolfo 1-11-2002. Cf. *El amor recíproco*, Ciudad Nueva, Madrid 2013, pp. 109-110